

és módszertani honlap üzemeltetésével is folyamatosan támogatják, hogy a klinikai szupervízió alkalmazása valóban a pedagógusok szakmai fejlődésének eszközévé válhasson.

A pedagógusok szakmai fejlődését értékelő és fejlesztő rendszerekkel kapcsolatban a konferencián nagy figyelmet kapott az egyik magyar előadásban röviden bemutatott, a magyar pedagógusértékelési rendszerbe az idei évben bevezetett fenntarthatóságra nevelési kompetencia.

Színén kiemelt nemzetközi figyelmet kapott az izraeli és magyar ökoiskola-hálózatok összehasonlításáról szóló előadás, amely rámutatott arra, hogy a két ország különbözőségei ellenére – az oktatási rendszerek alapvető mechanizmusainak hasonlósága miatt – az ökoiskolai mozgalmak mindkét országban csak korlátozott hatást voltak képesek elérni, a két országban kísértetiesen hasonló mértékben. Mindkét országban másfél évtizede fut az ökoiskola-program, és mindkét országban az iskolák egynegyedét érte el ez alatt a tizenöt év alatt. Ebből az előadásból is egyértelművé vált, hogy a fenntarthatóságra nevelési kompetencia hazai bevezetésének fő erénye éppen az, hogy a fenntarthatóságra nevelési tevékenység fejlesztését minden pedagógus számára kötelezővé teszi. Ez a lépés egy fontos garanciája lehet annak, hogy a fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos hazai oktatásfejlesztési lépések fenntartható módon beépülnek a hazai oktatás mindennapjaiba. Ezen a ponton viszsa is kanyarodhatunk Joe O’Harának, a konferenciát szervező Európai Oktatáskutatók Egyesülete elnökének a bevezetőben már említett nyitóbeszédéhez, melyben hangsúlyozta, hogy az oktatást érintő kihívások között – a diákok által kezdeményezett klímasztrájk mellett – az oktatási

reformok fenntarthatóságának kérdése is igen nagy kihívás, mivel globális tapasztalat, hogy nagy nehézségekbe ütközik az évszázados oktatási rendszerek alapvető reformja is. Ezért különösen fontos minden olyan fejlesztés, amely nem projektjellegűen, határozott időtartamban támogatja a fenntarthatóságra nevelés megjelenésének erősödését az oktatási rendszerben, hanem a rendszer részévé válva folyamatos elvárás, támpontot és fejlesztési lehetőséget jelent a fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatban minden pedagógus számára.

Varga Aranka – Trendl Fanni: Horizontok és Dialógusok Pécsen – Beszámoló a XIX. Országos Neveléstudományi Konferenciáról

A Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Tudományos Bizottsága XIX. Országos Neveléstudományi Konferenciáját (ONK) első alkalommal rendezték Pécsen 2019-ben. A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara közel egyéves előkészület után fogadta azt a több mint félezer előadót és érdeklődőt, akik a legkülönbözőbb helyekről érkeztek Pécsre november első hetében a rangos háromnapos konferenciára.

A konferencia honlapján¹⁴ részletesen olvashatók azok a célok, amelyek az eddigi hagyományok folytatása mellett a pécsi rendezvény egyediségét is jelzik. Az előző évekhez hasonlóan célként jelent meg a szakmai, tudományos dialógusok lehetőségének minél több formában való

¹⁴ <http://nevtud.btk.pte.hu/onk2019/>

biztosítása, segítve a neveléstudomány sokszínű területeinek párbeszédét. A Konferenciát szervező pécsi neveléstudományi műhely az interdiszciplinaritás, a multiperspektivikus gondolkodásmód, a diverzitást értékeit hangsúlyozó befogadó szemlélet és a történetiséget fókuszban tartó látásmód megjelenítését is fontos célnak tartotta.

A konferencia alapvető felépítése követte a megelőző évek szerkezetét, vagyis a hangsúly a hazai és külföldi neveléstudományi kutatások, fejlesztések eredményeinek bemutatásán volt. Több mint 400 előadással jelentkeztek a neveléstudománnyal foglalkozó hazai és külföldi szakemberek, oktatók,

pedagógusok. A három nap során 49 szimpóziumban, 66 tematikus szekcióban hallgathattak előadásokat a résztvevők a legkülönbözőbb témákban, továbbá 26 posztert mutattak be szóban és vizuálisan.¹⁵

Szintén a hagyományokat követte, hogy a hazai és a nemzetközi tudományos élet kimagasló munkásságú kutatói plenáris előadáson számoltak be legfrissebb eredményeikről. Az interdiszciplinaritás érvényesítve jelentett újdonságot a Konferencia első napján a természettudományok területéről meghívott előadó. *Freund Tamás* akadémikus az idegsejtek tanulási és memória-folyamatokban játszott szerepéről, a kreatív gondolkodás kialakítását elősegítő művészeti tevékenységek jótékony hatásáról tartott magyar nyelvű előadást. A második napon *Mariadel Mar del Pozo Andrés*, a spanyolországi Alcalá Egyetem professzora az Észak-Amerikában az 1920-as években kidolgozott Dalton-terv hatását és

elterjedését mutatta be. Mindkét előadás esetében beszélhetünk a neveléstudományi horizont tágításáról, kapcsolódásáról más tudományterületekhez, és az elhangzottak nemcsak az interdiszciplinaritás fontosságát, hanem a multidimenzionális látásmód szükségességét is igazolták.

A tudományos előadások mellett a különböző szakmai testületek hagyományos üléseire is sor került. A Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Tudományos Bizottsága, a Pécsi Akadémiai Bizottság

Pedagógiai Albizottsága, az MTA Nevelésszociológia Albizottsága és Szociálpedagógiai Bizottsága mellett a HERA (Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete)

is ekkor tartotta soron következő nyilvános üléseit. A bizottsági ülések mellett más szakmai szervezetek is megmutatták magukat, nyitott egyeztetést tartottak a Konferencia ideje alatt, ezzel is erősítve a tudományos élet és a köznevelés, illetve felsőoktatás közötti párbeszédét. Ilyen esemény volt a Pécsi Tudományegyetemen működő Befogadó Egyetem fóruma, az EFOP 3.1.2. *A köznevelés módszertani megújítása a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése céljából* elnevezésű projekt fóruma és a *Partnership for Initial Entrepreneurship Teacher Education* (munkacímén PIETE) címet viselő Erasmus+ projekt szakmai workshopja.

A kísérőprogramok között az első napon az Afázia Egyesület Hangadó Együttese biztosította és hívta fel a figyelmünket az inklúzió – kölcsönös befogadás – fontosságára. Dalaikkal mind érzelmi, mind kognitív szinten tudták kapcsolni a

segítve a neveléstudomány sokszínű területeinek párbeszédét

¹⁵ A szimpóziumok, előadások és poszterek absztraktjai elérhetők a konferencia hivatalos absztraktkötetében ezen a linken: http://nevtud.btk.pte.hu/sites/nevtud.btk.pte.hu/files/files/onk2019_absztraktkotet.pdf